

หลักกฎหมายมหาชน

อำนาจของกรมศุลกากรในการเรียกดอกเบี้ยในมูลละเมิดทางปกครอง¹

นพรัตน์ อุดมโชคมงคล *

สาระสำคัญ :

เมื่อพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 มิได้บัญญัติยกเว้นให้เจ้าหน้าที่ไม่ต้องเสียดอกเบี้ยในกรณีที่กระทำละเมิดต่อหน่วยงานของรัฐ กรมศุลกากรย่อมมีอำนาจเรียกดอกเบี้ยจากเจ้าหน้าที่ตามหลักกฎหมายทั่วไปเรื่องนี้ แม้มิได้ระบุให้ชำระดอกเบี้ยไว้ในคำสั่งเรียกให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนก็ตาม

รายละเอียดของเรื่อง :

กรมศุลกากรมีคำสั่งเรียกให้เจ้าหน้าที่กรมศุลกากรชดใช้ค่าสินไหมทดแทนความเสียหายที่เกิดจากการกระทำละเมิดในการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง แต่มีเจ้าหน้าที่บางส่วนไม่ยอมชำระเงินและฟ้องคดีต่อศาลปกครองเพื่อขอให้เพิกถอนคำสั่งให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทน หลังจากกรมศุลกากรรายงานการชำระค่าสินไหมทดแทนของเจ้าหน้าที่รายหนึ่งให้กรมบัญชีกลางทราบ กรมบัญชีกลางได้มีหนังสือแจ้งให้กรมศุลกากรเรียกเก็บดอกเบี้ยจากเจ้าหน้าที่ดังกล่าว โดยให้ถือปฏิบัติตามหนังสือกระทรวงการคลัง เรื่อง การกำหนดหลักเกณฑ์การคิดดอกเบี้ยกรณีเบิกจ่ายไม่ถูกต้อง และกรณีกระทำผิดทางละเมิด ซึ่งเป็นการนำหลักเรื่องดอกเบี้ยตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาใช้บังคับ กรมศุลกากรจึงหารือคณะกรรมการกฤษฎีกาเกี่ยวกับอำนาจในการเรียกเก็บดอกเบี้ยจากเจ้าหน้าที่ผู้กระทำละเมิดและวันที่เริ่มคิดดอกเบี้ย รวมถึงการใช้อำนาจดังกล่าวในกรณีที่ศาลปกครองมีคำพิพากษาเพิกถอนคำสั่งเรียกให้เจ้าหน้าที่ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนบางส่วนโดยมิได้ระบุให้ชำระดอกเบี้ยไว้ในคำพิพากษา และอำนาจของหน่วยงานของรัฐในการงดหรือลดดอกเบี้ยแก่เจ้าหน้าที่ผู้ทำละเมิด

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) มีความเห็นว่า ในกรณีที่เจ้าหน้าที่กระทำละเมิดในการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง กรมศุลกากรจะสามารถเรียกเก็บดอกเบี้ยจากเจ้าหน้าที่ได้หรือไม่ และต้องคิดดอกเบี้ยนับแต่เมื่อใด เมื่อพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิด

* พนักงานคดีปกครองชำนาญการพิเศษ กลุ่มสนับสนุนวิชาการคดีปกครอง สำนักวิจัยและวิชาการ สำนักงานศาลปกครอง

¹ จากความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ : ละเมิด) เรื่องเสร็จที่ 212/2559

ของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 ซึ่งเป็นกฎหมายเฉพาะมิได้บัญญัติยกเว้นให้เจ้าหน้าที่ไม่ต้องเสียดอกเบี้ย
ในกรณีที่กระทำละเมิดต่อหน่วยงานของรัฐ กรมศุลกากรจึงมีสิทธิคิดดอกเบี้ยในอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี
นับแต่วันที่ผิดนัดชำระค่าสินไหมทดแทนตามที่กำหนดในคำสั่งกรมศุลกากรที่เรียกให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทน
จนถึงวันที่ชำระค่าสินไหมทดแทนแล้วเสร็จตามมาตรา 224 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

สำหรับกรณีที่กรมศุลกากรเรียกเก็บดอกเบี้ยจากเจ้าหน้าที่ ทั้งที่ศาลปกครองมีคำพิพากษา
เพิกถอนคำสั่งเรียกให้เจ้าหน้าที่ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนบางส่วนโดยมิได้ระบุให้ชำระดอกเบี้ย จะถือเป็น
การดำเนินการเกินคำพิพากษาหรือไม่ นั้น แม้คำพิพากษาของศาลปกครองจะมีได้ระบุเกี่ยวกับดอกเบี้ยไว้
แต่ความรับผิดในเรื่องดอกเบี้ยนั้นได้เกิดขึ้นแล้วตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายและหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลัง
กำหนด กรมศุลกากรจึงมีสิทธิตามกฎหมายที่จะคิดดอกเบี้ยจากต้นเงินค่าสินไหมทดแทน โดยไม่ถือเป็น
การดำเนินการที่เกินคำพิพากษาของศาลปกครองแต่อย่างใด นอกจากนี้ พระราชบัญญัติความรับผิด
ทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ฯ และหนังสือกระทรวงการคลัง เรื่อง การกำหนดหลักเกณฑ์การคิดดอกเบี้ย
กรณีเบิกจ่ายไม่ถูกต้อง และกรณีกระทำผิดทางละเมิด มิได้บัญญัติให้หัวหน้าหน่วยงานของรัฐที่เสียหาย
มีอำนาจงดหรือลดดอกเบี้ยที่เจ้าหน้าที่ผู้กระทำละเมิดต้องชำระให้แก่ทางราชการ ดังนั้น อธิบดีกรมศุลกากร
จึงไม่อาจพิจารณางดหรือลดดอกเบี้ยได้

สรุปความเห็น :

กรมศุลกากรมีอำนาจตามกฎหมายในการเรียกเก็บดอกเบี้ยจากเจ้าหน้าที่ผู้กระทำละเมิด
แม้ในคำสั่งเรียกให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนหรือในคำพิพากษาของศาลปกครองจะมีได้ระบุให้คิดดอกเบี้ยก็ตาม